

[Niels Frederiksen.]

at den maa kræve ogsaa Lovgivningsmagtens Opmærksomhed og Hjælp.

Dernæst vendte den højtærede Landbrugsminister sig haardt og voldsomt mod de andre Forslag til Krisens Afhjælpning, som er fremsat, og mod det Mindretal i Landbrugsudvalget, jeg har den Ære at tilhøre, og sagde om disse Forslag, at hvis de blev gennemført, som de er foreslaaet, vilde de gribe ind i privatretlige velerhvervede Rettigheder, og ved en saadan Lovgivning vilde man gøre den danske Stat til en tredie og fjerde Klasses Stat. Jeg indrømmer, at ingen har større Pligt til at værne om Landets Anseelse end den højtærede Statsminister, Landets højeste Embedsmand — og vi har jo alle Pligt til at værne om vort Lands Anseelse —, men naar den højtærede Statsminister bruger en saa kraftig Argumentation, synes jeg dog, han skal bruge den med en vis Varsomhed og ikke bruge den baade i Tide og Utide overfor Forhold, hvor jeg ikke synes, det er berettiget at bruge den. Jeg har nemlig under Diskussioner om økonomiske Spørgsmaal her i Landet hørt en saadan Argumentation før. Vi hørte den, den Gang Storkapitalen og Højfinansien stod for at skulle opnaa det største Kup, den nogen Sinde har opnaaet her i Landet, nemlig at faa Kronen i Pari og faa Guldverdi for den Papirverdi, der var laant ud, opnaa at faa flyttet Formuerne fra de arbejdende i Befolkningen til de udlaanende. Vi hørte den samme Argumentation, da man gik ind for en Politik, der gjorde de fattigere fattigere og de rige rigere. Derimod hørte vi ikke denne Argumentation, da den danske Nationalbank udstedte Sedler i Massevis, hvis Paalydende ikke havde noget med Virkeligheden at gøre. Det var mærkeligt, at man ikke den Gang rejste den Paastand, at det var at nedbryde vort Lands Anseelse og gøre det til en tredie, fjerde Klasses Stat, naar den danske Nationalbank trykte Sedler, hvis Paalydende intet havde med Virkeligheden at gøre, og derved skabte en Inflation, som baade var begrebsforvirrende og ødelæggende — en Fremgangsmaade, som kun kan karakteriseres paa den Maade, at den ikke foregik paa Redelighedens Grund.

Naar vi nu fra det radikale Venstres Side foreslaar, at man prøver paa at bøde paa denne Ulykke gennem en forstandig Akkordlovgivning, fordi de, der blev rigere, fik Hals- og Haandsret over dem, som blev gjort fattigere, saa fører man igen den Paastand i Marken, at Landets Anseelse kræver, at en

saadan Lovgivning ikke fremmes. Det ser ud, som om Landets Anseelse altid staar i Fare, naar det er Smaafolk, som skal hjælpes. Jeg vil sige til den højtærede Landbrugsminister, at jeg lader mig ikke imponere af den Argumentation, anvendt i denne Forbindelse. Naar en saadan Argumentation bliver anvendt i Utide, kommer jeg til at mindes J. C. Christensens rammende Fyndord: Hvis nogen vil sælge dig en Ko i Vor Herres Navn, pas saa paa, at den ikke er træpattet! Jeg synes, vi kan lade den Argumentation ligge, mig imponerer den i hvert Fald ikke.

Den højtærede Landbrugsminister talte dernæst om tidligere Landbrugskriser her i Danmark, og jeg skal i den Anledning gøre et Par Bemærkninger. For det første vil jeg gerne sige, at Landbrugskrisen i 80erne, der var en haard og voldsom Konjunkturkrise, blev overvundet gennem store Anstrengelser ved den Dygtighed, som udfoldedes fra det danske Landbrugs Side, men der er den Forskel paa da og nu, at da havde det danske Landbrug en Gældsbyrde, som var ganske minimal i Forhold til den nuværende, og den Gang var det en Krise, der ikke var fremkaldt ved Foranstaltninger, som Lovgivningsmagten havde Medansvar for, men af Forhold udefra. Og hvad angaar Landbrugskrisen i 1813 og senere Aar, kan man heller ikke drage nogen Sammenligning mellem den og den nuværende Landbrugskrise, fordi Forholdene da og nu er saa vidt forskellige, særlig paa det Omraade, der interesserer mig mest. Landbrugskrisen med Pengesammenbruddet i Begyndelsen af forrige Aarhundrede, der førte til Statsbankerot, ramte et Landbrug, som saa helt anderledes ud, ogsaa besiddelsesmæssigt, end det nuværende. Det var kun enkelte og større Landejendomsbesiddere, der kunde paavirkedes synderligt af Pengepolitikken og Møntens Svingninger, ellers var det Lejere og Fæstere; hele den almindelige Bondebefolkning var ikke Selvejere, de var Lejere og Fæstere, der svarede Konjunkturafgifter som Vederlag for Brugen af de Ejendomme, de sad inde med, og for dem var det af mindre Betydning, enten Kronen stod i Pari eller gik ned til ingen Verdi, end nu, hvor Ejendomsbesidderne i Landbruget er hele det danske Landbrug.

Saa har jeg et Par Bemærkninger at gøre til den højtærede Landbrugsminister angaaende vort Forslag om Driftslaaneforeninger. Den højtærede Landbrugsminister udtalte, at de Erfaringer, man havde indhentet paa dette Omraade, egentlig ikke animerer til at fortsætte. Jeg er